

eller i alt Fald indstille til Hjælp paa saadanne Steder, hvor det virkelig var Trang og Armod, der var Grund til Skoleforsømmelserne. Men denne Afgang er ham nu affaaeren, og han vil altsaa nu kun komme til at staae som den, der skal bringe Lovens strenge Bestemmelser i Udførelse, hvorimod det Spørgsmaal, hvorvidt han vil kunne skaffe Nogen Hjælp fra en eller anden af Fattigvæsenets Kasser, hvor dette behøves, vil komme til at beroe paa den Indskyldelse, som hans Indstilling derom maatte kunne have, uden at han har nogen Magt til at bevirke, at der tages Hensyn til den. Det at bringe Skoletvungen i Anvendelse, at dictere Skolemulcter, har hidtil altid hørt til Præstens allerubehageligste Forretninger. Præsten kommer i dette Forhold sædvanligt til at staae ligeoverfor den fattige Deel af Befolkningen som en Bussemand, en Politimester, og han kan derved meget let bringes i et meget slet Forhold til den fattige Deel af sin Menighed. Der foreligger jo i nærværende Rigsdagssamling et Lovforslag om Tilladelse til Oprettelse af Frimenigheder eller, hvorledes de nu maatte blive benævnte: Hjælpe- eller Valgmenigheder, eller maastee begge Dele tilfammen, og hvis det nævnte Lovforslag skulde blive vedtaget nu eller i den nærmeste Fremtid, vil den her foreslaaede Bestemmelse om Præstens Deeltagelse i Skolecommissionen og Skolecommissionens Forpligtelse til at bringe Skolemulcterne i Anvendelse kun bidrage til at gøre Sognepræstens Stilling endnu besynderligere i Forhold til Frimenighedens Præst. Sognepræsten vil jo nemlig derefter staae som den, der, tvungen ved Loven, skal bringe den strenge Bestemmelse i Anvendelse, hvorimod Frimenighedens eller Hjælpe-menighedens Præst er fri for alt Sligt og kan optræde som den Fattiges Trøster og Frihedens Talsmand i enhver Retning. Jeg troer derfor ikke, at vi bør vedtage en saadan Bestemmelse, hvorved Sognepræstens Stilling, idet han skal være et af de virksomste og meest fremtrædende Medlemmer i Skolecommissionen, bliver slettere i alt Fald til den fattige Befolkning. Det forekommer mig tværtimod, at den Pligt at bringe Skoletvungen til Anvendelse, helst burde overlades til Communalbesty-

relsen, der jo har Borgmesteren — enten han nu er sødt eller ikke sødt — i sin Midte. Da han er vant til at have med andre lignende Tvangsforanstaltninger at gjøre, kunde han vel ogsaa lettest overtage dette. — Der er dernæst en Bestemmelse, som jeg savner baade i selve Lovudkastet og i Udvalgets Forslag, idet der nemlig ikke i samme staaer Noget om, at Skolelæreren ikke maa være Medlem af Skolecommissionen i Kjøbstæderne. En saadan Bestemmelse er jo bleven optagen i Loven af 6te Juli 1867 om Landcommunernes Styrelse, og jeg seer ikke, at der er nogen Grund til at antage, at Skolelærerne paa Landet ikke ligesaa vel skulde være stiftede til at være deres egne Forsatte, som Skolelærerne i Kjøbstæderne. Jeg troer, at, naar Skolelærerne paa Landet skulde være udelukkede fra at kunne vælges ind i Skolecommissionen, saa er det sømmeligt og alreles overeensstemmende med Analogien, at ogsaa Skolelærerne i Kjøbstæderne udelukkes fra at indtage denne Stilling. Jeg skal iøvrigt ikke behøve noget Endringsforslag. Jeg indseer nemlig, at en Endring med Hensyn til den første af de to Materier, hvorom jeg har talt, vil gribe temmelig meget ind i hele den øvrige Affattelse af § 15, og jeg skal derfor kun henstille til det ærede Udvalg, om det ikke maatte finde Anledning til ved 3die Behandling at foreslaae den omtalte Bestemmelse forandret eller i alt Fald modificeret, ligesom jeg vil henstille til det at foreslaae en saadan Bestemmelse som den, hvortil jeg sidst sigtede, optagen. Det er kun disse faa Bemærkninger, som jeg har villet tillade mig.

Formanden: Da flere Talere ere indtegnede, og Tiden er saa langt fremrykket, skal jeg hermed standse Forhandlingerne for idag.

Inden jeg opgiver Dagsordenen for næste Møde, skal jeg gjøre opmærksom paa, at der i Løbet af Mødet er blevet omdeelt en Betænkning fra Udvalget i Sagen angaaende Meddelelse af Indsødsret. Jeg skal anmode om, at Endringsforslag, som maatte ønskes stillede til den paagjældende Sags anden Behandling, maae blive indgivne i Bureauet inden Lørdag Middag Kl. 12.